

**Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Факультет гуманітарної та економічної освіти
Кафедра педагогіки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”:

Перший проректор Набока О.Г.

Набока

(ПІБ)

“28” серпня 2020р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

**підготовки здобувачів другого (магістерського)
рівня вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)
спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки
(шифр і назва спеціальності)
за освітньо-професійною програмою
Педагогіка вищої школи
(назва програми)
мова навчання українська**

Слов'янськ – 2020 р.

Розробник:

Цибулько Л.Г. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки

Рецензенти:

Сипченко О.М, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
ПВШ ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Білецький О.А., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
педагогіки ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри педагогіки
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

Протокол № 1 від «27» серпня 2020 р.

в.о. завідувача кафедри педагогіки , докт. пед.наук, проф.

Цибулько Л.Г.

Погоджено групою забезпечення спеціальності 011 Освітні педагогічні
науки

Керівник групи забезпечення: докт. пед. наук, проф. Саяпіна С.А.

Затверджено та рекомендовано до впровадження вченою радою

Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

“28” серпня 2020 р. протокол № 1

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Вибіркова	
Загальна кількість годин – 120	Рік підготовки:	
	-	2-й
	Семестр	
	3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: контактних – 2 самостійної роботи студента – 6	Лекції	
	12 год.	8
	Практичні	
	16 год.	6
	Лабораторні	
	–	–
	Самостійна робота	
	92 год.	106
Вид контролю: іспит		

Мета вивчення дисципліни «Теорія і методика позашкільної освіти» є оволодіння здобувачами загальнотеоретичними основами навчально-виховної діяльності у позашкільній роботі, ознайомлення із позаурочними формами та методами проведення занять у гуртках різної спрямованості.

Матриця
результатів навчання, методів навчання, методів контролю з вибіркової дисципліни
«Теорія та методика позашкільної освіти »

Результати навчання	Методи навчання	Методи контролю
Аналізувати педагогічну літературу з метою осмислення різних теоретико-методологічних підходів до педагогічного процесу. Визначати зміст діяльності гуртків, зв'язки та межі компетенції установ та закладів позашкільної і шкільної освіти; Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях; Виконання індивідуальних науково-дослідних завдань з відповідної проблематики, виявляти самостійність і соціальну відповідальність, громадянські та патріотичні чесноти при виконанні функціональних обов'язків. Застосовувати методи соціальної роботи в конкретних умовах взаємодії з клієнтом; Здійснювати альтернативний вибір найбільш ефективних навчально-виховних технологій	Пояснювально-ілюстративний метод. Дослідницький метод семінарські заняття; виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та завдань з самостійної роботи, робота в парах. Пояснювально-ілюстративний метод Практична робота Інструктивно-практичний Лекції, семінарські заняття; виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та завдань з самостійної роботи Інформаційно-повідомлювальний, пояснювальний Вправи Навчальна дискусія семінарські заняття; виконання індивідуальних науково-дослідних завдань та завдань з самостійної роботи, робота в парах. Пояснювально-ілюстративний метод. Інструктивно-практичний, проблемні лекції, лекції-дискусії, розповідь; семінарські заняття, мультимедійні презентації,	Усний контроль Письмовий контроль Оцінювання самостійної роботи (доповідь, наукове повідомлення) Вхідний (бесіда), Поточний (тематичні письмові самостійні роботи у формі рефератів, доповідей, усне та письмове опитування; тестування), Метод самоконтролю Метод взаємної оцінки, іспит

Знати основні принципи організації гурткової діяльності; специфічні особливості функціонування фізкультурно-оздоровчих, художньо-творчих гуртків; методику організації позакласної роботи та додаткової освіти школярів; методичні аспекти керування гуртковою діяльністю Застосовувати особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності на факультативних та гурткових заняттях; проводити факультативні та гурткові заняття у відповідності з навчальною програмою. аналізувати спеціальну науково-методичну літературу; творчо використовувати отриманні знання під час розв'язування ситуаційних завдань; володіти науково-методичними даними з методики організації гурткової роботи	демонстрація, обговорення.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	усього	зокрема			усього	зокрема		
		Л.	Пр.	С. р.		Л.	Пр.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.Тема Загальнотеоретичні основи навчально- виховної діяльності у професійної діяльності	14	4	0	10	13	1	0	12
Тема 2. Зміст та особливості організації гурткової роботи	14	4	0	10	13	1	0	12
Тема 3. Організація керівництва гуртком.	14	2	0	12	13	1	0	12
Тема 4. Позаурочні організаційні форми навчання в школі і позашкільних навчальних закладах	13	1	0	12	13	1	0	12
Тема 5. Методика організації та проведення виховних позаурочних форм занять	13	1	0	12	14	0	2	12
Тема 6.	13	0	4	9	11	0	1	10

Практичні роботи з методики гурткової роботи								
Тема 7. Поняття про гурткову роботу та основні напрямки	13	0	4	9	11	0	1	10
Тема 8. Соціальна практика як технологія розвитку соціальної компетентності особистості в позашкільному навчальному закладі	13	0	4	9	11	0	1	10
Тема 9. Роль проектної методики у процесі організації позаурочної діяльності	13	0	4	9	21	0	1	20
Усього годин	120	12	16	92	120	8	6	106

4. Програма навчальної дисципліни

4.1 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1.	Загальнотеоретичні основи навчально-виховної діяльності у професійної діяльності	4	2
2.	Зміст та особливості організації гурткової роботи	4	2
3.	Організація керівництва гуртком	2	2
4.	Позаурочні організаційні форми навчання в школі і позашкільних навчальних закладах	1	2
5.	Методика організації та проведення виховних позаурочних форм занять	1	0
Разом		12	8

4.2 Теми практичних занять

з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денне	заочне
№ 1	Медика організації та проведення виховних позаурочних форм занять	0	2
2	Практичні роботи з методики гурткової роботи	4	1
3	Поняття про гурткову роботу та основні напрямки	4	1
4	Соціальна практика як технологія розвитку соціальної компетентності особистості в позашкільному навчальному закладі	4	1
5	Роль проектної методики у процесі організації позаурочної діяльності	4	1
Разом		16	6

4.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	заочне
1.	Тема 1. Система розвитку позашкільної освіти та проблеми розвитку	10	13
2.	Тема 2. Соціально-виховне середовище позашкільного навчального закладу	10	13
3.	Тема 3. Соціально компетентна особистість як результат навчально виховного процесу позашкільного навчального закладу	10	15
4.	Тема 4. Соціальне виховання як соціальна функція позашкільної освіти	10	15
5.	Тема 5. Організаційні основи реалізації виховного потенціалу позашкільних навчальних закладів України	10	15
6.	Тема 6. Організація науково-методичної роботи в позашкільному навчальному закладі	16	15
7.	Тема 7. Соціальна практика як технологія розвитку соціальної компетентності особистості в позашкільному навчальному закладі	16	10
8.	Тема 8. Перспективи розвитку позашкільної освіти	10	10
Разом		92	106

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

За 100 – бальною шкалою	За національною шкалою	
	для екзаменів, звітів з практики, курсових робіт	для заліків
90 – 100 балів	відмінно	зараховано
89 – 75 балів	добре	
60 – 74 балів	задовільно	
26 – 59 балів	незадовільно	не зараховано
0 – 25 балів	неприйнятно	

6. Засоби діагностики результатів навчання

- аналітичні звіти, реферати;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- презентації магістрів та виступи на наукових заходах;
- іспит.

Питання до іспиту

1. Історичні аспекти розвитку позашкільної освіти.
2. Мета навчання та виховання учнів у позашкільних навчальних закладах.
3. Методи позашкільної освіти.
4. Структура позашкільної освіти.
5. Управління позашкільною освітою.
6. Заклади позашкільної освіти.
7. Науково-методичне забезпечення позашкільної освіти.
8. Мета роботи гуртка технічної і художньої творчості.
9. Принципи організації позаурочної та позашкільної роботи.
10. Методи роботи з гуртківцями.
11. Види гуртків.
12. Форми організації позашкільної роботи з учнями.
13. Вікова та творча градація гуртків.
14. Вимоги до діяльності позашкільних навчально-виховних закладів.
15. Сутність проектної технології .
16. Організація занять в гуртку.
17. Типи занять у гуртку.
18. Структура занять у гуртку.
19. Особистісно-орієнтовані технології організації позаурочної діяльності.
20. Характеристика основних форм позаурочної навчальної діяльності.
21. Факультативні заняття та їх роль у позашкільній роботі
22. Екскурсії: мета, зміст, роль.
23. Предметні гуртки та їх особливості у позашкільній роботі.

7. Рекомендована література

Основна

1. Мосякова І. Ю. Концептуальні основи модернізації змісту позашкільної освіти : практико орієнтований посібник : електронне видання. І. Ю. Мосякова. – Київ : Педагогічна думка, 2018. – Ч. 1. – 121 с.

2. Флегонтова Н. М. Педагогічна організація культурного дозвілля школярів: навч.-метод. посіб. Київ: Освіта України, 2018. 224 с.
3. Словник термінів і понять сучасної освіти / уклад. : Л. М. Михайлова, О. В. Пагава, О. В. Проніна. За заг. ред. Л. М. Михайлової. Сєверодонецьк, 2020. 194 с.
4. Психологічна безпека освітнього середовища : навчально-методичний посібник / упоряд. : В. В. Байдик, Н. О. Столбун. Харків : Друкарня Мадрид, 2019. 100 с.

Допоміжна література

1. Гончаренко О. В. Проблема дозвілля в контексті гендерного знання // Педагогічні науки: зб. наук. пр. Херсонського державного університету. 2017. № 74. С. 6–7.10.
2. Дубровіна В. В. Гендерні відмінності в культурно-дозвіллевих практиках сучасної молоді // Студентська наука – 2017: зб. студ. наук. ст. з педагогіки і психології: Т.2. Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. С. 130–134.
3. Соловйов В.Ф. Педагогіка та психологія: навчально-методичний посібник/ В.Ф.Соловйов. - Львів: Вид-во "Галич-Пресс", 2018 р.- 192 с.

8. Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://director.my-school.kr.ua/2-notes/35-synerhetyka-iak-metodolohiia-u-systemi-patriotychnoho-vykhovannia-uchnivstva>
2. http://pidruchniki.com/16930803/pedagogika/kompetentsiya_sut_struktura_osnovni_vidi
3. http://kdpu.edu.ua/download/kaf_pedagog/file_pedagog/met_vix_rob.pdf

9. Посилання на дистанційний курс

Дистанційний курс «Теорія і методика позашкільної освіти»

<http://ddpu.edu.ua:9090/moodle/course/view.php?id=1236>